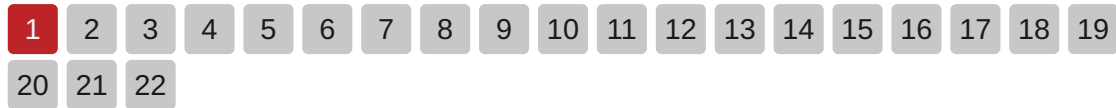

VAKATAKILA

CHAPTER 1

Na i Vakatakila i Jisu Karisito, ka solia vei Koya na Kalou me vakaraitaka vei ira na Nona i talai, na ka sa voleka ni yaco mai; a sa tala o Koya na Nona agilosu me tukuna vei Joni na Nona i talai.

² E tukuna na ka e vakadinadinataka na vosa ni Kalou, kei na ka taucoko e mai vakayacora na Turaga o Jisu Karisito, kei na ka e raica sara tu ga e matana.

³ Sa kalouvinaka o koya sa wilika kei ira sa rogoca na vosa ni parofisai oqo, ka vakabauta na ka sa volai kina; ni sa voleka mai na gauna me yaco kina.

⁴ O Joni,vei ira na i soqosoqo lotu e vitu mai Esia: Me nomudou na loloma, kei na vakacegu, mai vei Koya sa bula e daidai, ka bula e liu, ena bula talega mai muri, mai vei iratou na Yalo e vitu e ratou sa tiko ena mata ni Nona i tikotiko vakaturaga.

⁵ Mai vei Jisu Karisito, na i talai yalodina, kai sevu ni tucake tale mai na mate, ka lewai ira taucoko na vei tui e vuravura. O Koya sa lomani keda ka vakasavasavataki keda mai na noda i valavala ca, ena Nona dra dina.

⁶ A sa vakayacori keda me da tui ka bete vua na Kalou ka Tamana, me Nona na vakarokoroko kei na lewa ena veigauna kecega me Sega ni mudu. Emeni.

⁷ Raica, sa lako mai o Koya ena vei o, ena raici Koya na mata kecega, o ira mada ga na suaki Koya era na raica. Era na tagicaki Koya na veimataqali kece e vuravura. Me vaka ga oqo, Emeni.

⁸ "Oi Au na Alifa kei na Omeka, nai Vakatekivu kei nai Vakataotioti," sa tukuna na Turaga, "O koya ka bula e liu, e bula e daidai, ena bula talega mai muri, o Koya sa Kaukauwa sara."

⁹ Oi au, o Joni na tacimudou kai tokani vata kei kemudou ena vuku ni veika rarawa, ena vuku ni Nona matanitu, kei na vuku ni Nona mai vosota o Jisu Karisito, au a tiko ena yanuyanu o Patimo, ena vuku ni vosa ni Kalou kei na veika e mai cakava o Jisu Karisito.

¹⁰ Keirau a tiko kei na Yalo Tabu ena Siga ni Turaga Au a qai rogoca mai dakuqu e dua na domo levu, Sa vaka na rorogo ni davui.

¹¹ Ka cavuta mai, "oi Au na Alifa kei na Omeka, Nai Vakatekivu kai Vakataotioti," "Ena ka o sa raica, mo vola ena dua nai vola ka vakauta kina i soqosoqo lotu e vitu ka tiko mai Esia: O Efeso, o Simurina, o Perikamo, o Caetaira, o Sariti, o Filitelifia kei Leotisea."

¹² Au qai rai vuki me'u raica o cei e vosa tiko mai vei au. Ni'u sa vuki yani au qai raica e vitu nai tutu ni cina koula,

¹³ Ena maliwa ni tutu ni cina koula e vitu, sa duri tu kina e dua sa vaka taki Koya na Luve ni Tamata, ka vakaisulu me yacova na yavana, ka vauci tu na loma serena ena i vau

koula.

14 Na uluna kei na drau ni uluna sa vaka na vutika ni sipi, ka vaka talega na vulavula ni uca cevata, na matana sa vaka na yameyame ni bukawaqa;

15 Na yavana sa vaka na varasa makualiliva, ni sa vakamai oti, kei na rorogo ni domona sa vaka na kere ni dua na savu levu;

16 Sa qumia tu ena ligana i matau e vitu na kalokalo, sa lako tu mai gusuna nai seleiwau gata ruarua na yasana, na matana sa vaka na matanisiga ni sa cila vakaukauwa.

17 Ni'u sa raici Koya, au sa bale vakasauri e matana vaka na tamata mate. Ia sa qai tarai au ena ligana i matau, ka vaka, "Mo kakua ni rere; oi Au nai Vakatekivu kei nai Vakataotioti.

18 "Oi Au o koya sa bula, sa mate mada, ka raica, Au sa bula tale ka sega ni mudu. Emeni. Sa tu vei Au nai dola kei Etesi kei Mate talega.

19 "Mo vola na veika o raica, kei na veika sa yaco tiko, kei na veika ena yaco, ia e se bera tiko.

20 "Na ka vuni ni kalokalo e vitu o raica ena ligaqu i matau, kei nai tutu ni cina koula e vitu: na kalokalo e vitu sai koya na agilosu ni soqosoqo lotu e vitu, kei na tutu ni cina koula e vitu o raica, sai koya nai soqosoqo lotu e vitu.

CHAPTER 2

Mo vola oqo vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Efeso, ka vaka, o Koya sa taura na kalokalo e vitu ena ligana i matau, kei Koya sa lako voli ena maliwa ni tutu ni cina koula e vitu,

2 Au kila vinaka nomu cakacaka, nomu dauvosota, kei na nomu sa dauoca, kei na nomu sa sega ni dauvosoti ira rawa era i valavala vakasisila. O sa kila oti eso era i apositolo lasulasu, ena nomu a vakatovolei ira;

3 "Ia o sa lomavinaka ga, ka dauvosota, o dau bole mate ena vuku ni yacaqu ka sega ni o dau vakacauoca.

4 "Ia na ka ga oqo Au raica vei iko, o leqa tiko kina, ni o sa biuta laivi, nai matai ni nomu loloma ka a tu vei iko e liu.

5 Mo nanuma ga na ka o sa lutu tani mai kina, mo veivutuni ka taura Iesu tale nai matai ni nomu katakata ni veiqaravi, De'u na qai lako mai vakatotolo sara vei iko, ka kauta tani na nomu i tutu ni cina, mai na kena tikina "kevakava o sega ni veivutuni.

6 "Ia na ka oqo sa tu vei iko, ni o sa cata nanodra i valavala na Nikola, oi Au talega Au cata.

7 O koya sa vakadaligana, me rogoca sara na ka sa tukuna na Yalo Tabu vei ira na i soqosoqo lotu. Vei koya sa rawa ni gumatua vua, Au na solia vei koya me kania na kau ni bula, o koya ka tu e loma ni Nona Parataisi na Kalou."

8 "Mo vola oqo vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Simurina, ka vaka, sa tukuna na veika oqo, o Koya nai Vakatekivu kai Vakataotioti, o Koya ka mate, sa qai bula tale.

9 "Au sa kila nomu cakacaka, nomu vakararawataki, kei na nomo dravudravua (ia o sa vutuniyau ga); Au kila na nodra vosa vakacaca o ira era tukuna tiko ni ra Jiu ka ra sega ni Jiu, ia era lewe ni soqosoqoi Setani.

10 "Mo kakua ni o rerevaka na ka o vakarau sotava. Ni na so vei kemudou ena vesuki koya vakaukauwa na tevoru, me vakatovolei kemudou kina, ena qai tini na siga dou na vakararawataki tiko kina. Io, mo dou yalodina tikoga me yacova na mate, Au na qai solia vei kemudou nai sala ni bula.

11 "O koya sa vakadaligana, me rogoca sara na ka sa tukuna na Yalo Tabu vei ira nai soqosoqo lotu. O koya sa gumatua vua ena sega ni na vakaleqai koya nai karua ni mate."

12 "Mo vola qo vei koya na i talai ni soqosoqo lotu mai Perikamo, ka vaka, sa tukuna na veika oqo o Koya sa taura nai seleiwau batirua.

13 "Au sa kila na nomu cakacaka, kei na vanua o tiko kina, sa tiko talega kina nona i tikotiko vakaturaga o Setani. O sa dei tu ga ena nomu vakabauta na Yacaqu, ka sega vakadua ni o cakitaka nomu vakabauta, e dina mada ga ni a vakamatei e keri o Anitipasa, ena vuku ni nona vakabauta na Kalou.

14 Ia sa so ga na ka vei iko o leqa tiko kina, baleta ni so ekeri vei kemudou era se bulataka tiko nai vakavuvuli i Pelami, o ya ena nona vakavulici Pelaki me biuta na veivakacalai ena matadra na gone ni Isireli, mera kania na ka sa cabori kina matakau, kei na nodra veilasami ena tau daku ni vakawati.

15 "E tiko talega eso vei kemudou, era se bulataka tikoga nai vakavuvuli nodra na Nikola, o koya Au sa cata sara ga.

16 "Mo veivutuni, ke sega Au na lako vakatotolo mai vei iko, ka valuti ira oqori ena i seleiwau ni gusuqu.

17 "O koya sa vakadaligana me rogoca sara na ka sa tukuna na Yalo Tabu vei ira na i soqosoqo lotu. O koya ga sa gumatua, Au na solia vei koya na ka mana ka vunitaki tu me kania. Au na qai solia talega vua na vatu vulavula, ena dela ni vatu oqo ena dua na yaca vou ena volai kina, ka sega ni dua mena kila, vakavo ga o koya sa taura."

18 "Mo vola oqo vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Caetaira, ka vaka, sa tukuna na veika oqo na Luve ni Kalou, o koya sa vaka na yameyame ni buka na matana, kei na yavana sa vaka na varasa tatalivaliva.

19 "Au sa kila na nomu cakacaka, na nomu loloma, nomu veiqaravi, nomu vakabauta, kei na nomu dauvosota; na nomu cakacaka oqo e ca vakalevu sara, ka vinaka mai na nomu se qai tekivu.

20 "E so na ka e tiko vei iko o leqa tiko kina, baleta ni o vakatara tiko mai na yalewa o ya o Jesepeli, ni sa wiliki koya me vaka na parofita, ena nona vakavulici ira ka rawai ira Noqu tamata, mera veidauci ka kania na kakana sa vakacabori kina matakau.

21 "Au a solia vua e dua na gauna, me rawa ni veivutuni kina mai na nona dodomo ca, e qai sega ni vinakata me veivutuni.

22 O koya oqo, Au na biuti koya kina nona i davodavo ni tauvimate, kei ira vata era cakava na veidomoni sega savasava, mera na curuma na veivakararawataki, ka vakavo ga ke ra veivutuni mai.

23 Au na vakamatei ira mera mate na luvena, me rawa ni ra kila kina nai soqosoqo lotu, ni o Au sa dikeva na vakanananu kei na yalo ni tamata. Au na sauma vua na tamata me vaka nodra i valavala.

24 "Oqo Au sa tukuna rawa vei kemudou, mai Caetaira, ni levu e sega ni kila tiko na i vakavuvuli oqo, ka ra sega sara ga ni kila tu na veika titobu me baleti Setani, era dau tukuna, ena sega ni dua nai colacola tani mena vakacolati yani.

25 "Ia dou tudei ena ka dou sa vakabauta me yacova Noqu Iesu yani.

26 O koya sa daugumatua vua, ka yalodina tiko ena Noqu cakacaka me yacova na i vakataotioti, Au na solia vua me lewa na veimatanitu "

27 Ena vakatulewa o koya ena i titoko kaukamea; era na vorovorolaki vakalalai, me vaka na bilo ena ligana na dautulibilo " me vaka na Nona vakaroti Au kina o Tamaqu.

²⁸ "Au na qai solia vua na kalokaloi volasiga.

²⁹ "O koya sa vakadaligana, me rogoca na ka sa cavuta na Yalo Tabu kina i soqosoqo lotu."

CHAPTER 3

"Mo vola vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Sariti, ka vaka, "Sa tukuna vaka oqo, o Koya sa tiko vua na Yalo ni Kalou e vitu ni Kalou kei na kalokalo e vitu. Au sa kila na nomu cakacaka, ni sa yacamu walega na bula ia sa mate ga.

² "Mo yadra tiko, ka vakaukauwataka na veika sa vo vei iko, ni sa vakarau mo mate tale, ni nomu cakacaka Au raica, ni sega ni yacova tiko nai vakatagedegede e vinakata na Kalou.

³ "Nanuma mada na nomu a rogoca ka talairawarawa kina; mo tudei kina ka veivutuni sara. Kevaka mo sega ni na yadra tiko, Au na lako mai me vaka na daubutako, o na sega ni kila se gauna cava Au na lakovi iko mai kina.

⁴ E tiko eso vei kemudou e Sariti era maroroya tu nodra i sulu me kua ni dukadukali; Era na lako vata tiko kei Au ni ra sa savasava tu, ni sa kilikili mera vaka kina.

⁵ "O koya sa gumatua sara ena vakaisulutaki ena i sulu vulavula, na yacana Au na sega ni na bokoca tani mai nai vola ni bula; ena vukuna Au na tucake Me'u vakatusai koya ena mata i Tamaqu, kei na matadra talega Nona i talai.

⁶ "O koya sa vakadaligana, me rogoca sara na ka sa cavuta na Yalo Tabu ki na i soqosoqo lotu."

⁷ "Mo vola oqo vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Filatelifia, ka vaka, "sa tukuna na veika oqo o Koya na yalosavasava, o Koya sa dina, o Koya sa tiko vua nai dola i Tevita "O koya, e na sega ni dua me na sogota ni sa dolava."

⁸ "Au sa kila na nomu cakacaka ka mo raica, ni'u sa dolava vei iko e dua na katuba, ena sega ni dua mena sogota rawa; ni kaukauwa lailai ga sa vo tiko vei iko ia o rawa tikoga: Ni maroroya na Noqu vosa, ka o sega ni bau cakitaka na yacaqu.

⁹ "O ira taucoko nai soqosoqoi Setani, ka ra tukuna tiko ni ra Jiu, ia era sa lasu ga, Au na cakava vei ira mera lako mai ka mai cuva e yavamu, me rawa ni ra kila, Ni'u lomani iko tiko.

¹⁰ "Ena vuku ni nomu vosota mo rawa ni maroroya tikoga kina na Noqu i vakaro, Au na taqomaki iko talega mai vuravura, ena gauna era na vakatovolei kina na lewe i vuravura ena veika rarawa.

¹¹ "Raica, Au na lako mai vakatotolo! Mo taura dei tiko nomu dinata nomu i tavi, me kua ni dua me na taura tani nomu i sala vakaTuraga.

¹² "O koya sa gumatua sara, Au na vakayacori koya me duru ena loma ni vale ni Noqu Kalou, ena sega tale ni na curu i tuba, na yaca ni Noqu Kalou, kei na yaca ni koro ni Noqu Kalou, o Jerusalemi vou ka lako sobu mai lomalagi mai vua na Noqu Kalou, ena taukena taucoko. Ena vakatokai vua na yacaqu vou.

¹³ "O koya sa vakadaligana, me rogoca sara na ka sa cavuta na Yalo Tabu kina i soqosoqo lotu."

¹⁴ "Mo vola oqo vei koya nai talai ni soqosoqo lotu mai Leotisea, ka vaka, sa tukuna na veika oqo o koya na Emeni, na Yalodina ka Dau tukutuku Vakadodonu, ka Bula ni se bera ni buli na vuravura:

¹⁵ "Au sa kila nomu cakacaka, ni o sega ni katakata se batabata. Au a diva me dua ga vei rau mo batabata se mo katakata.

16 "Ena nomu digitaka na bula oqori, mo veilaroi tiko, mo sega ni katakata sara, ka sega ni batabata sara, Au na luaraki iko tani mai na gusuqu.

17 "Baleta ena nomu dau tukuna, 'oi au sa vutuniyau, sa ka vakaitamera sara na noqu i yau, cava tale me'u leqataka " o qai sega tiko ni kila ni o sa biu tani tu, ka bula tu vakaloloma, o dravudravua, na matamu sa boko tu, ka sega mada ga ni dua nai sulu me tu e tolongu "

18 "Au sa vakaraitaka oti vei iko mo mai volia vei Au na koula sa vakatovolei oti ena bukawaqa, mo vutuniyau kina; mo rawa ni tokara kina nai sulu vulavula sara, me tabonaka nomu luwaiwale mai vei ira na tamata; na matamu talega mo lumuta ena i lumu ni mata, me rawa ni o rai rawa.

19 "Oi ira kecega Au sa lomana, Au vunauca ka kana kuitataka, o koya oqo mo dikevi iko ka veivutuni.

20 "Raica, Au sa tu ena mata ni katuba ka tukituki. Kevaka e dua e rogoca na domoqu ka dolava na katuba, Au na curu yani vei koya ka vakayakavi vata, o koya keirau na dua vata.

21 "O koya sa gumatua sara Au na solia nai dabedabe ni tikotiko vakaturaga me keirau na dabe vata kina, me vaka na Noqu a gumatua vaka kina, ka keirau dabe vata kina kei Tamaqu ena Nona i tikotiko vakaturaga.

22 "O koya sa vakadaligana, me rogoca na ka sa tukuna na Yalo Tabu kina i soqosoqo lotu."

CHAPTER 4

Sa oti oqo au sa qai rai tale, ka raica, sa dua na katuba sa tadola tu mai lomalagi. Nai matai ni domo au rogoca sa vaka na vadugu ni davui na nona vosa vei au, sa tukuna, "Lako cake mai ike, Au na vakaraitaka vei iko na veika ena yaco ni sa oti na bula eke."

2 Segga ni dede sa vakauti au sara na Yalo Tabu; ka raica, ni sa uku tu nai tikotiko vakaturaga mai lomalagi, ena i cewacewa vakaturaga e Dua sa dabe tiko kina.

3 O koya e dabe tiko kina sa vaka na vatu jasipa kei na vatu satiusa na kena i rairai; sa vakavolivolita tu nai tikotiko vakaturaga oqo na drodrolagi, sa vaka na emeralita na kena i rairai.

4 A sa ruasagavulu ka va nai tikotiko sa vakavolivolita nai dabedabe vakaturaga, ka ruasagavulu ka va na qase era dabe vakavolivolita tiko, a ra daramaka tu nai ubi balavu vulavula, era qai tokara tiko e uludra na i sala koula dina.

5 Mai na i tikotiko vakaturaga, na rorogo e lako tiko mai kina e salavata mai na kurukuru, kei na tibi ni liva. E vitu nai tutu ni cina e ratou waqa tiko ena mata ni tikotiko vakaturaga, ka vakaraitaka tiko na Yalo ni Kalou e vitu.

6 Ena mata ni tikotiko vakaturaga e tatalivalilva tu kina na wasa i iloilo, sa vaka na karisitala. Ena loma ni tikotiko donu, kei na vei tutuna kece, e ratou duri tu kina e va na ka bula na yagona kece sa yaloka ni mata kecega, e na matadra kei na dakudra.

7 Nai matai ni ka bula oqo sa vaka na laione, nai karua ni ka bula sa vaka na luve ni bulumakau, nai katolu ni ka bula na matana sa vaka nai rairai ni tamata, kei na i kava ni ka bula sa vaka na ikeli vakatabana.

8 Na va na ka bula oqo, e ono na tabadratou ka sinai vutuvutu e loma ka wavokita na yaloka ni mata. E ratou sega ni bau cegu ena siga se bogi, me ratou tukuna tiko: "sa ka tabu, sa ka tabu, sa ka tabu, na Turaga na Kalou Kaukauwa sara, o Koya sa bula e liu, sa bula e daidai ena bula talega ena gauna mai muri!"

⁹ Ena gauna kece me ratou vakalagilagia ka vakarokoroko kina, vei Koya sa bula ka sega ni mudu, na va na ka bula oqo,

¹⁰ Oi ira talega na qase era lewe ruasagavulu ka va, era cuva ena vakarokoroko ena i tikotiko vakaturaga vei Koya sa bula ka sega ni mudu, era sa qai luvata nodra i sala koula i ra, era sa qai tukuna,

¹¹ "Sa dodonu mo ni rokovi, na Kalou, me nomuni na dokai na rokovi kei na kaukauwa; ni sai Kemuni sa bulia na ka kecega, ena Nomuni lewa sa buli kina ka sa vakavotukana tu."

CHAPTER 5

Au sa qai raici Koya sa dabe ena i tikotiko vakaturaga, ena liga i matau ni taura tiko e dua nai vola vivigi, sa volai tu e loma kei na dakuna, ka dregati ena drega e vitu.

² Au qai raica e dua na agilosu momoqaqa ni kacivaka tiko vakadomoilevu, "O cei sa dodonu me dedeka nai vola vivigi ka cecega talega na drega?"

³ Ka sa sega ni dua mai lomalagi, se i vuravura se na botoi vuravura, me rawa ni dedeka me wilika nai vola vivigi, se me raica mada ga.

⁴ Au sa rarawa ka tagi vakalevu sara, ni sa sega ni kune e dua me rawa ni dedeka, se wilika, se bau raica mada ga nai vola vivigi.

⁵ Ia sa vosa mai vei au e dua vei ira na qase "Mo kua ni tagi, Raica, na Laione ni yavusa o Vakatakila, na Waka i Tevita, sa gumatua me na dedeka nai vola vivigi ena cecega talega na kena drega e vitu."

⁶ Ni'u rai yani, ka raica, ena tadruga ni tikotiko vakaturaga kei na ka bula e va, kei na kedra tadruga na qase, e duri tu kina na Lami sa vaka ni sa vakamatei oti, e vitu na nona i leu ka vitu na matana, sai koya oqori na Yalo ni Kalou e vitu sa vakatalai yani ki vuravura taucoko.

⁷ A sa lako mai o Koya ka taura nai vola vivigi ena ligana i matau nei Koya ka dabe tiko ena i tikotiko vakaturaga.

⁸ Ni sa taura cake o Koya nai vola vivigi, oiratou na va na ka bula, kei ira na qase lewe ruasagavulu ka va era sa qai cuva sobu ka vakarokoroko ena mata i Koya na Lami, ka ra taura yadua ena ligadra na api, kei na bilo koula sinai ena ka boi vinaka, sai koya na nodra masu na yalosavasava.

⁹ Era sa qai lagata e dua na sere vou, ka vaka: "Kemuni sa dodonu ga mo ni taura na i vola vivigi, ka cecega na kena drega; ni Kemuni a vakamatei, ena Nomuni dra o ni a voli keimami kina me nona na Kalou mai na veiyavusa, kei na duivosavosa, mai na veimatatamata kei na veimatanitu,

¹⁰ O ni qai vakayacori keimami, me keimami tui ka bete vua na neimami Kalou; ka keimami na veiliutaki e vuravura."

¹¹ Ni'u rai tiko, au qai rogoca tu na domodra na agilosu taucoko sara ena nodra vakavolivolita tu nai tikotiko tabu, o ira na ka bula, kei ira na qase; na kedra i wiliwili e tini na udolu ka mani tini na udolu, e udolu ka vakaudolu.

¹² Era tukuna tiko mai ena domo e levu sara: "Vei Koya na Lami sa vakamatei, sa dodonu me soli Vua na kaukauwa na ka talei kece na vuku, na qaqa, na rokovi, na dokai kei na vosavinakataki!"

¹³ Na veika bula kece mai lomalagi kei vuravura kei na ruku i vuravura kei ira talega era tiko e waitui, na veika kece era tu kina, au rogoca ni ra cavuta tiko: "Na vosavinakataki na dokai na vakarokoroko kei na kaukauwa, me soli kece vei Koya sa dabe tiko ena i tikotiko vakaturaga, vua na Lami, sa bula ka sega ni mudu.

¹⁴ O iratou na va na ka bula, e ratou sa qai tukuna mai, "Emeni!" kei ira talega na qase lewe ruasagavulu ka va, era sa cuva sobu ka vakarokoroko vei Koya sa bula ka sega ni mudu.

CHAPTER 6

Au qai raica ni sa cecega tani e dua na drega o Koya na Lami, ka'u sa rogoca sara na domona e dua vei iratou na va na ka bula, sa vaka na rorogo ni kurukuru na domona ena nona cavuta tiko, "Lako mai ka raica."

² Ena noqu rai tiko, ka raica, e dua na ose vulavula kei koya e dabe toka kina e taura tiko e dua na dakai titi; sa qai soli vua me dara nai sala koula vakaturaga, sa qai lako yani me ravuti ira na veivanua ka ia na veiravui.

³ Ni sa dolava me cecega na i karua ni drega, au rogoca na domona na i karua ni ka bula ka vaka, "Lako mai ka raica."

⁴ E dua na ose damudamu ka vakarerevaki au raica ni sa cici tiko. Sa soli vei koya sa vodoka tiko me nona i tavi me kauta tani na bula sautu e vuravura, o ira na lewe i vuravura mera veivakamatematei; ka dua nai seleiwau levu sa soli vua me vakayagataka.

⁵ Ni sa dolava me cecega na i katolu ni drega, au rogoca na domo i koya nai katolu ni ka bula ka vaka, "Lako mai ka raica," ni'u rai yani, ka raica, e dua na ose loaloa, kei koya sa vodoka tiko sa taura tiko e ligana e dua nai vakarau ni bibi.

⁶ Au qai rogoca e dua na domo mai na kedratou maliwa na va na ka bula ka vaka, me volitaki e dua nai luku lailai ni witi ena dua na peni, "Kei na tolu nai luku lailai parile ena dua na peni; me kakua ni vakacacani na waiwai kei na waini."

⁷ Ni sa dolava me cecega nai ka va ni drega, au rogoca na domo i koya nai ka va ni ka bula ka vaka, "Lako mai ka raica."

⁸ Ni'u rai yani, ka raica, e dua na ose rairai malumalumu. Na yaca i koya e vodoka tiko o Mate, o Etesi e muri koya tiko yani sa soli tu vua na kaukauwa me lewa e sivia na veimama ni vuravura, me cakava na veivakamatei ena i seleiwau, ena via kana, mate nakicataki, mate mai vei ira na manumanu kila.

⁹ Ni sa dolava me cecega nai ka lima ni drega, au raica ena ruku ni cabocabo ni soro, na yalodra o ira era vakamatei ena vuku ni vosa ni Kalou, kei na nodra vakadinadinataka tiko na Kalou ena nodra bula.

¹⁰ Era kailavaka tiko mai ena domo levu sara, ka vaka, "Ena vakacava na balavu, na Turaga yalododonu ka dina, ena nomuni lewa dodonu Mo Ni sauma lesu na neimami dra sega cala vei ira era tiko e vuravura?"

¹¹ Sa qai soli vei ira mera yadua nai ubi balavu vulavula; sa qai tukuni vei ira ni na balavu vakalailai na nodra na wawa tiko, me yacova ni sa qai vakaoti vakadua na nodra vakamatei o ira nodra i tokani kei ira na wekadra.

¹² Au raica ni sa dolava me cecega na i ka ono ni drega, ka raica, sa dua na uneune kaukauwa; ka sa butobuto na matanisiga me vaka na taga vutivutia loaloa, ka sa vaka tu nai rairai ni dra na vula.

¹³ Na kalokalo ni lomalagi era lulutu sobu mai ki vuravura, me vaka na qeqera ni vua ni lolo sa matua ena gauna ni cagi kaukauwa.

¹⁴ E qai vivigi cake na lomalagi, ka wili vata kina na veiulunivanua kei na veiyanuyanau, ena kena cavuivuvutaki na yavu ni vanua era dabe tiko kina.

¹⁵ O ira na tui kei vuravura, kei ira na tamata rogo, o ira na vutuniyau, kei ira na turaga ni valu, o ira na dau vala, kei ira na bobula kei na tamata kecega, era vuni ena veiqara vat

kei na vei ruku ni vatu lelevu ena veiulunivanua,

¹⁶ Era tukuna kina veiulunivanua kei na veivatu lelevu, "Lutuki keimami, ka vunitaki keimami mai na mata i Koya sa tiko ena i tikotiko vakaturaga, mai na Nona cudru talega na Lami!

¹⁷ "Ni sa qai yaco dina mai na siga ni Nona cudru, o cei me yaloqaqa rawa me tudei?"

CHAPTER 7

Ni oti na veika oqori, au raica e lewe va na agilosu ni ratou tucake tu, ena vei tutu vava ni vuravura, ka ratou taura tu na mata ni cagi e va kei vuravura, me kakua kina ni liwa yani e vuravura, ena loma ni wasawasa, se na veivunikau na cagi.

² Au raica tale dua na agilosu ni basika mai vaka kina tokalau, sa tiko mai vua na drega nei Koya na Kalou bula. Sa qai kacivaka yani ena domo levu, vei iratou na agilosu e va; oiratou sa soli tu me ratou vakacacani vuravura, kei na kena waitui.

³ Ka vaka, "Dou se kua mada ni tarai vuravura, se na kena waitui, se na kena veikaukau, me yacova ni sa dregati o ira na tamata ni noda Kalou e yadredra."

⁴ Na kedra i wiliwili o ira sa dregati. Sa lewe dua na drau ka vasagavulu ka va, o ira ogo sa dregati mai na veiyavusa e Isireli:

⁵ Vei ira na yavusa i Vakatakila sa dregati e lewe tinikarua na udolu; Mai na yavusa i Rupeni E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Kata E tinikarua na udolu sa dregati;

⁶ Mai na yavusa i Aseri E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Navitalai E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Manasa E tinikarua na udolu sa dregati;

⁷ Mai na yavusa i Simione E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Livai E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Isakari E tinikarua na udolu sa dregati;

⁸ Mai na yavusa i Sevuloni E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Joseva E tinikarua na udolu sa dregati; Mai na yavusa i Penijamini E tinikarua na udolu sa dregati.

⁹ Ni sa oti yani na veika o ya, ka'u rai yani, ka raica, e dua na i wiliwili levu ka sega ni qai wili rawa, mai na veimatanitu, na veimataqali, veimatatamata, na duivosavosa era tucake tu ena mata ni tikotiko vakaturaga ki vua na Lami, era vakaisulu tu ena i ubi balavu vulavula, ka ra taura tu ena ligadra e dua na taba ni niu sawa,

¹⁰ Era qai kacivaka tiko ena domo levu, ka vaka, "Sa vuni bula na noda Kalou, o Koya ka dabe tiko ena i tikotiko Tabu kei Koya talega na Lami!"

¹¹ O ira na agilosu, o ira na qase, kei na ka bula e va, era tu ena mata ni tikotiko vakaturaga ka ra cuva sobu tiko ena vakarokoroko vua na Kalou,

¹² Era cavuta tiko: "Emeni! Me vakaturagataki kei na dokai kei na vuku, me vakacaucautaki ka me rokovi me Nona na kaukauwa kei na qaqa, vua na noda Kalou me Segi ni mudu Emeni!"

¹³ Sa qai tarogi au mai e dua vei ira na qase, "O cei o ira nai lala tamata qo ka ra tokara tu nai ubi vulavula, era a lako mai vei?"

¹⁴ Au qai tukuna vua, "Kemuni, sa kila vinaka saka," Sa qai tukuna mai vei au, "O ira ogo era a bula mai ena veivakararawataki levu, ka sa vakasavasavataka na nodra i ubi oqori me vulavula vinaka, na Nona dra na lami.

¹⁵ "O koya ogo era tucake tu kina ena mata ni tikotiko ni Kalou, ka qaravi Koya ena Nona vale tabu ena siga kei na bogi. O Koya ka tiko ena i tikotiko vakaturaga ena dau tiko vata kei ira.

¹⁶ Era na sega tale ni viakana se viagunu wai; era na sega ni na vakila na kaukauwa ni

cila ni siga, se na katakata;

¹⁷ "Ena vakani ira tiko na Lami ka tiko ena loma ni tikotiko vakaturaga, ena tuberi ira kina mata ni wai bula ka sa tovure tu ga. Na Kalou vaka i Koya, ena tavoya tani na vei drodro ni wai ni mata mai na matadra kecega."

CHAPTER 8

Ni sa dolava me cecega nai ka vitu ni drega, sa qai yaco e dua na vakanomodi mai lomalagi ka rauta ni veimama ni aua.

² Au raici iratou na agilosu e vitu ka ratou duri tu ena mata ni Kalou, ni sa soli vei iratou e vitu na davui.

³ Sa qai lako mai e dua tale na agilosu, ka taura tu e ligana na miqa koula, ka mai duri sara tu ena mata ni cabocabo ni soro. Sa soli vakalevu vua na ka boi vinaka, me laki cabora ena mata ni cabocabo ni soro koula, ka ia vata na veimasulaki ena vukudra na yalosavasava.

⁴ Mai na ligana na agilosu sa lako cake vua na Kalou na kubou ni ka boi vinaka, kei na masu me baleti ira na yalosavasava.

⁵ Sa qai taura na agilosu na miqa, sa qai tawana ena bukawaqa mai nai cabocabo ni soro, ka qai viritaki sobu mai vuravura. Ni tau sobu e rogo mai na domo ni veiosi, na kurukuru, na tibi ni livaliva kei na uneune.

⁶ E ratou sa qai tucake tu na agilosu e vitu, ni ratou sa vakarau uvuca na davui e vitu.

⁷ Sa qai uvuca nai matai ni agilosu: ka vakasauri na kena sa lutu mai na uca cevata kei na buka waqa, ka veiwaki vata tu mai kei na dra. E dua nai katolu ni veikaukau kei na veico drokadroka ni vuravura e kama yavu vakadua.

⁸ Sa qai uvuca nai karua ni agilosu: ka dua na ka sa vaka e dua na ulunivanua sa caudre tu sa lako sobu ki wasawasa, ka vukica kina e sivia na dua nai katolu ni wasawasa me vaka na roka ni dra.

⁹ Ka sivia na dua nai katolu ni veika bula era tu ena loma ni waitui era mate, ka sivia na dua nai katolu talega ni waqa era vakarusai.

¹⁰ Sa qai uvuca nai katolu ni agilosu: ka sa lutu sobu mai kina e dua vei ira na kalokalo levu, ka caudre me vaka na cina, ka lutuka e sivia na dua nai katolu ni veiuciwai, kei na vei vurevure ni wai.

¹¹ Na yaca ni kalokalo qo o duvagaga. E sivia ni dua na i katolu ni uciwai era sa vagagai tu mai vua na duvagaga. Ka lewe levu sara na tamata era sa mate ena vuku ni gaga ni wai.

¹² Sa qai uvuca nai ka va ni agilosu: E sivia ni dua nai katolu ni matanisiga, na vula kei na kalokalo e vakacacani, ka ratou sega ni cila vinaka kina. Na matanisiga sa sega ni rarama vinaka ena siga, ka vaka talega kina na vula kei na kalokalo ena bogi.

¹³ Au qai raica ni dua na agilosu ni vuka tiko, ka'u rogoca na domona ni kailavaka tiko ena domo levu ni tukuna tiko, "Ena ca, ena ca, ena ca, o ira na lewe i vuravura, baleta na davui e tolu mai vei iratou na agilosu e tolu, e se bera tiko ni uvu!"

CHAPTER 9

Sa qai uvuca nai kalima ni agilosī: au a raica ni dua na kalokalo sa lutu sobu mai lomalagi ki vuravura. Sa soli tiko mai vua nai dola ni qara sega na botona.

² Sa qai dolava na qara sega na botona, ka sa lako cake mai ena loma ni qara na kubou loaloa ka sa vaka na kubou ni dua na lovo levu. A sa vakabutobutotaki na matanisiga kei na loma ni maliwa lala ena vuku ni kubou loaloa.

³ Ena loma ni kubou loaloa mai na loma ni qara, era qai babasika mai kina na vodre, me ra lakova na vuravura. Ka sa tu vei ira e dua na kaukauwa levu, me vaka na nodra kaukauwa na batibasaga kei vuravura.

⁴ Sa vakaroti tu yani vei ira mera kua ni vakamatea na veico kei vuravura, se dua na ka e drokadroka, se dua na vunika, ia mera vakararawataki ga o ira na tamata, ka sega ni vakatakilakilataki tu, e yadredra na drega ni Kalou.

⁵ E sega ni soli vei ira na kaukauwa mera veivakamatei, ia mera veivakatotogani ga me vula lima, Na nodra veivakatotogani sa vaka na kena kata mosi e dua na batibasaga, ni katia e dua na tamata.

⁶ Ena siga o ya era na vakasaqarai mate na tamata ka sega ni kunea; era na gadreva mera mate, o mate sa qai dro yawa vei ira.

⁷ Na kedra i rairai na vodre sa vaka na ose masi ni vakarau tu me la'ki vala. Sa toka e uludra na i sala vakaturaga ka vaka na koula, na matadra sa vaka dina na i rairai ni mata ni tamata.

⁸ Na i rairai ni drau ni uludra sa vaka na ulu ni yalewa, na batidra sa vaka na bati ni laione.

⁹ Nai sasabai ni lomasedra sa vaka nai sasabai kaukamea, kei na caca robaroba ni tabadra, sa vaka na rorogo ni qiqi ose ni sa laki valu.

¹⁰ Na buidra sa vaka na batibasaga, ka sa tiko e buidra na ka mera veivakararawataki kina. Na nodra kaukauwa me vakatotogana tu na tamata me vula lima.

¹¹ Na agilosī ka tiko ena qara sega na botona e nodra tui tiko ka lewai ira, na yacana ena vosa vaka Iperiu o Apatoni, ia ena vosa vaka Kiriki o Apoloni.

¹² Sa oti e dua na ca. Raica, e se vo tiko e rua tale ni oti yani o koya ogo.

¹³ Sa qai uvuca nai ka ono ni agilosī: au a rogoca e dua na domo mai na muana vava ni cabocabo ni soro koula ena mata ni Kalou,

¹⁴ Ka tukuna mai vei koya nai ka ono ni agilosī sa uvu davui, "Mo sereki ratou na agilosī e va, ka ratou vesu tiko ena uciwai na Uferetisi."

¹⁵ Sa ratou qai sereki mai na agilosī ka ratou vesu tu, ni ratou sa waraka tu mai, na aua na siga, na kena vula, kei na kena yabaki, mera na vakamatei kina e sivia na dua na i katolu na lewe i vuravura.

¹⁶ Na kedra i wiliwili na mataivalu ose sa rua na drau na milioni; au rogoca na i wiliwili oqori.

¹⁷ Ena noqu raivotu au sa raica oti kina nai valu ose ogo: O ira na vodoka tiko era vakai sasabai ena lomasedra sa vaka na damudamu ni vatu katakata, ka vaka na kau karakarawa, kei na kasi gaga sa dromodromo; na uludra na ose sa vaka na ulu ni laione; sa lako tiko mai gusudra na yameyame, na kubou kei na sulifure.

¹⁸ Ena tolu na ka ni veivakararawataki qo era mate kina e sivia na dua nai katolu ni tamata " mai na yameyame ni buka, na kubou kei na sulifure, ka lako tiko mai ena gusudra.

¹⁹ Na nodra kaukauwa sa tiko ena gusudra kei na buidra; na buidra sa vaka na gata ni sa toka talega kina na uluna ka rawa ni veivakamatei.

²⁰ O ira na vo ni lewe i vuravura, ka ra sega ni mate ena veivakararawataki, era sega ni

bau via veivutuni, mai na caka ca ni ligadra, kei na nodra qarava na tevoru, na matakau koula, na siliva, na varasa, na vatu kei na kau ceuti, o ira oqo era sega ni vakadaliga, se bau rai se me lako.

²¹ Era sega ni bau via veivutunitaka na nodra daulasa, se na nodra qaravi tevoru, se na nodra veidauci kei na nodra butabutako.

CHAPTER 10

Au raica e dua tale na agilosu kaukauwa ni sa lako sobu tiko mai lomalagi, sa vakaisulu ena o. Sa vaka na drodrolagi sa toka e uluna, na rairai ni matana sa vaka na matanisiga, na yavana sa vaka na duru bukawaqa.

² E dua nai vola lailai sa toka e ligana ka sa dola tu. Ka sa tucake tu na yavana i matau ena loma ni wasawasa, kei na yavana i mawi ena vanua mamaca,

³ Sa qai kaci mai vakadomoilevu, sa vaka na tagi ni laione. Ni sa kaci tiko sa rorogo mai na domo ni vitu na kurukuru.

⁴ Ni sa rorogo tiko na domo ni kurukuru e vitu, au sa vakarau tu me'u volavola; ia, au sa qai rogoca e dua na domo mai lomalagi ni tukuna mai, "Mo dregata sara na veika e ratou cavuta tiko na domo ni kurukuru e vitu, ka mo kakua ni vola."

⁵ Ni'u rai yani au sa raica na agilosu ka dua na yavana e butu tu e loma ni wasawasa, ka dua na yavana e butu ena loma ni vanua mamaca, ni sa dulaka cake tu na ligana ki lagi.

⁶ Ka bubului tiko vei Koya sa bula ka Sega ni mudu, o Koya ka bulia na lomalagi kei na ka kece sa tu kina, vaka talega kina e vuravura, kei na ka kece e tu e watui, ena vakayacori kecega na ka sa nakiti kina.

⁷ Ia na siga ena rogo kina na domo ni ka vitu ni agilosu, na gauna me sa na vakarau me uvuca kina, na nona ka vuni na Kalou esa yali kina, me vaka sa tukuna oti tu vei ira na Nona i talai o ira na parofita.

⁸ Sa qai vosa tale vei au na domo mai lomalagi ka vaka, "Mo lako, ka taura nai vola lailai sa dola tu ena ligana na agilosu ka duri tu, ena vanua mamaca kei na wasawasa."

⁹ Au sa qai lako vua na agilosu o ya ka tukuna, "Mo solia mai vei au nai vola lailai." Sa qai cavuta mai o koya, "Mo taura ka kania; ena gaga toka e ketemu, ia ena kamikamica ga vaka na denioni e gusumu."

¹⁰ Au sa qai taura mai ena ligana na agilosu ka tekivu kania sara, ka sa kamikamica dina sara ga me vaka na o ni ena gusuqu. Ia ni'u sa kania oti sa tekivu vakila mai na ketequ na kena gaga.

¹¹ Sa qai tukuni mai vei au, "Mo na parofisai tale ena vukudra na dui kaikai, na vei matanitu, vei ira na duidui vakabauta kei na vei tui ni matanitu."

CHAPTER 11

Sa qai soli vei au e dua na gasau sa vaka na wa i vakarau. Sa qai tucake tu na agilosu, ka tukuna vei au, "Mo tucake ka vakarautaka na vale ni Kalou, nai cabocabo ni soro, kei ira kece era lotu tiko kina.

² "Ia mo kakua ni vakarautaka na taudaku ni vale ni Kalou, ni sa soli tiko vei ira na kai Matanitu Tani. Era na qai mai butuka ka buturaka sobu na koro tabu, me vula vasagavulu ka rua.

³ "Au na solia na kaukauwa vei rau na noqu i talai, me rau na parofisai me siga e dua na udolu ka rua na drau ka onosagavulu, ka me rau na vakaisulu ena taga."

- ⁴ Sai rau oqo na vuni olive e rua, kei na tutu ni cina e rua, ka duri tu ena mata ni Kalou ni vuravura oqo.
- ⁵ Kevaka e dua e via tarai rau, na yameyame ena lako mai gusudrau me veivakamatei. Kevaka e dua e via naki ca vei rau, ena mate ga ena katakata ni yameyame.
- ⁶ E tiko vei rau na kaukauwa me rau sogota na lomalagi, me rawa ni kua ni tau na uca ni rau sa ia tiko na parofisai; e tiko talega vei rau na kaukauwa me vukica na wai me dra, e rau rawa talega ni tarai vuravura ena vei mate ca, kei na veivakararawataki, kevaka e rau vinakata me vaka kina.
- ⁷ Ni sa oti na nodrau vunau voli, era sa qai lako mai na manumanu kila, ka ra tu ena qara sega na botona, era qai valuti rau ka rau sa vakamalumalutaki, me yacova sara ni rau vakamatei.
- ⁸ Na yagodrau ena qai vakotori tu ena loma ni gaunisala ena koro levu, ka dau kilai tu na kena i balebale. O Sotoma kei Ijipita, na vanua talega e qai mai vakoti kina na noda Turaga.
- ⁹ O ira na veimatatamata, na veimatanitu kei na duivosavosa, era na dau raica tu na yagodrau sa mate me tolu veimama na siga, e ra sega ni vinakata me rau sa buluti sara.
- ¹⁰ O ira na tiko e vuravura era sa marau, ka veimeketi, ka veisoliyaka na nodra i yau ni rau sa mate na i talai oqo, ena vuku ni nodrau dau vakararawataki ira.
- ¹¹ Ni sa oti e tolu veimama na siga sa qai ceguvi rau nai cegu bula ni Kalou, ka rau sa tucake tu e yavadrau, era sa sautanini ena rere o ira era raica na veika oqo.
- ¹² Rau sa rogoca e dua na domo mai lomalagi ni tukuna mai, "Drau lako cake mai." Rau sa qai kau cake ena waqa o, o ira na nodrau meca era tu sara ga i kea ka ra vakadinadinataka tu.
- ¹³ Ena gauna vata tikoga o ya e qai yaco e dua na uneune levu, ka qepera sobu kina e sivia na dua nai katini ni koro levu o ya. Na uneune o ya e mate kina e sivia na vitu na udolu na tamata, o ira na kena vo, era sa rere ka vakarokorokotaka na Kalou.
- ¹⁴ Sa oti o ya nai karua ni ca. Ka raica, sa toro voleka tale tiko mai nai katolu ni ca.
- ¹⁵ Sa qai uvuca nai kavitu ni agilosu: sa qai rogo mai na domo levu mai lomalagi, ka vaka, "Na matanitu ni vuravura oqo sa yaco me matanitu ni noda Turaga kei na Nona Karisito, ena lewa tiko o Koya me sega ni mudu!"
- ¹⁶ O ira na qase lewe ruasagavulu ka va, ka ra dabe vakavolivolita tu nai tikotiko tabu ni Kalou, era cuva sobu ka vakarokorokotaka na Kalou,
- ¹⁷ Era tukuna tiko: keimami sa vakavinavinakataki kemuni na neimami Turaga na Kalou Kaukauwa, o Ni a bula ena gauna sa oti e daidai kei na veisiga mai muri, ena vuku ni Nomuni sa taura lesu tale na Nomuni kaukauwa levu, Mo ni ia tiko kina na lewa.
- ¹⁸ Era cudru na veimatanitu, ka sa qai vakayacori sara na Nomuni cudru, era na lewai kina o ira sa mate, Mo ni qai saumi ira na Nomuni tamata yalosavasava kei ira Nomuni parofita, o ira na lalai kei ira na lelevu era rerevaka na yacamuni, o Ni na qai vakarusai ira na dauveivakarusai mai vuravura."
- ¹⁹ Sa qai dola na vale ni lotu ni Kalou mai lomalagi, nai vola ni veiyalayalati e a laurai ni tu ena vale ni Kalou. Ka sa yaco kina e dua na rorogo levu, ni kurukuru, tibi ni livaliva, na uneune kei na lutu ni uca cevata lelevu.

CHAPTER 12

Sa qai dua na i vakatakilatakila levu e laurai mai lomalagi: sa dua na yalewa sa vakaisulu ena matanisiga, ka butuka tu na yavana na vula, ka viviraki tu ena uluna e tinikarua na kalokalo.

² Sa bukete tu, ka tagi ni mosi ena nona sa taratara tiko, ni sa vakarau sucu.

³ Ka sa baci laurai tale mai lomalagi e dua nai vakatakilakila: ka raica, sa dua na gata levu damudamu vakayavana, e vitu na uluna ka tini na nona i leu, ka vitu nai sala vakaturaga ena uluna.

⁴ Na buina mada ga e yavalata e dua nai katolu ni kalokalo ka biuta sobu e vuravura sa qai lako mai na gata levu qo, ka mai duri tu ena mata ni yalewa sa vakarau sucu, me waraka kina na Gone me sucu mai me vakamatea.

⁵ Sa vakasucuma na yalewa qo e dua na Gone tagane, o Koya ena lewa na veimatanitu kece ena i titoko kaukamea. Sa qai kau yani na Gone oqo vua na Kalou kina Nona i tikotiko vakaturaga.

⁶ Sa qai dro na yalewa oqo kina loma ni veikau, kina dua na vanua sa vakarautaka na Kalou, ena dau vakani tiko mai kea me dua na udolu ka rua na drau ka onosagavulu na siga.

⁷ Sa kacabote e dua na i valu mai lomalagi: O Maikeli kei ira nona agilosi era sa vala kei na gata levu oqo; na gata levu kei ira nona agilosi era sa vakarau talega mai me vala,

⁸ Era sa sega ni kaukauwa nai lala ni gata levu, ka sa sega ni qai dua na tikina me nodra mai lomalagi.

⁹ Sa biu tani mai na gata levu damudamu vakayavana oqo, sai koya oqo na gata makawa sara, ka dau kilai tu me Tevoro se o Setani, sa daulasutaki ira taucoko na lewe i vuravura; sa biu tani mai vuravura kei ira nona i vavakoso agilosi.

¹⁰ Au qai rogoca e dua na domo levu mai lomalagi, ka vaka, "Sa yaco na bula, na kaukauwa ena matanitu ni noda Kalou, kei na kaukauwa ni Nona i Lumuti, ni sa biu tani o koya ka daubeitaki ira tiko, na noda i tokani ena mata ni Kalou, ena siga kei na bogi.

¹¹ Era sa vakamalumalutaki Koya ena nona dra na Lami kei na vosa era tusanaka, era sega ni via wilika nodra bula me ka talei vei ira, era bolea kina na mate.

¹² "O koya oqo, me reki na lomalagi, kei ira sa tiko kina! Ena ca na lewe i vuravura kei na wasawasa! Ni sa lako sobu mai vei kemudou na tevoro, ena cudru vakalevu, baleta ni sa kila tiko, ni soli tikoga vua e dua na gauna lekaleka."

¹³ Ni sa kila na gata levu damudamu vakayavana ni sa biu tani ki vuravura, sa qai vakararawataka na yalewa ka vakasucuma mai na Gonetagane.

¹⁴ Ia na yalewa qo sa qai soli vei koya e rua na taba ni ikeli levu, me rawa ni vuka kina ki veikau kina nona i tikotiko, me rawa ni vakacegu vinaka tu mai kina, me dua na gauna ka dua tale na gauna ka me veimama tale ni gauna, mai vei koya na gata levu oqo.

¹⁵ Sa qai kaburaka tani mai na wai na gata levu mai na gusuna, ka sa vaka na kena tacoka mai na dobui vua na yalewa, me rawa ni kuitaki tani yani kina.

¹⁶ Ia na vuravura sa qai vukea na yalewa, ena nona dalaga me tiloma taucoko na wai ka tasova mai ena gusu ni gata levu.

¹⁷ Sa qai cudru vakalevu na gata levu vua na yalewa, ka sa lako yani vei ira na kawa ni yalewa me vala kei ira, o ira era maroroya tu na veiyalayalati kei na Kalou, kei ira era taura dei tiko nai tukutuku kei Jisu Karisito.

CHAPTER 13

Au tucake tu ena veinuku ena bati ni baravi. Au qai raica e dua na manumanu yava i va ni sa tubu cake mai wasawasa, sa vitu na uluna, ka tini na nona i leu, ena nona i leu e toka kina e tini nai sala vakaturaga, ena uluna na yaca ni dauvosavakacaca.

² Na manumanu au raica qo sa vaka na lepate, na yavana sa vaka na yava ni pera, na gusuna sa vaka na gusu ni laione. Na gata levu damudamu vakayavana sa solia vua me taukena na nona kaukauwa, nona i tikotiko tabu, kei na kaukauwa levu ni vakatulewa.

³ Au raica ni dua vei ira na uluna e vaka sa mavoa sara tiko vakaca, ka vakalailai ga sa mavo mai na mavoa levu o ya. Sa dua na ka na nodra qoroqoro na lewe i vuravura, ka tekivu me ra sa muri koya.

⁴ Era doka ka cuva vua na gata levu damudamu vakayavana ena nona solia na kaukauwa vua na manumanu; era cuva talega kina na manumanu, era tukuna, "O cei me tautauvata kei na manumanu? O cei me rawa ni tu e matana?"

⁵ A sa soli vua na gusu me dau vosataka na veika lelevu kei na vosa vakaviavialevu, sa soli vua na kaukauwa me cakava ga na ka e vinakata, me vula vasagavulu ka rua.

⁶ A sa dolava yani na gusuna vua na Kalou, ka vakadiloa vakaca sara, e vakadiloa na yacana, e vakadiloa Nona vale ni soro, ka vakadiloa ira na tiko mai lomalagi.

⁷ A sa soli vua me valuti ira na yalosavasava ka me vakamalumalutaki ira. Na kaukauwa sa soli vua, o ya me lewai ira na veiyavusa kece, na duivosavosa, kei na veimatanitu.

⁸ O ira kece na tiko e vuravura era na cuva vua, o ira ga sa yali na yacadra ena i Vola ni Bula ni Lami sa vakamatei, mai na i vakatekivu kei vuravura.

⁹ Kevaka e dua sa vakadaligana, me rogoca ka rogoca sara.

¹⁰ O koya sa dau veivakasaurarataki ena vaka bobulataki; o koya sa veivakamatei ena i seleiwau ena mate talega ena i seleiwau. Sai koya qo na nodra vosota kei na nodra vakabauta na yalosavasava.

¹¹ Au qai raica tale ni dua na manumanu yava i va sa lako cake mai vuravura, sa toka mai vua e rua nai leu sa vaka nai leu ni sipi, ka vosa me vaka na gata levu vakayavana.

¹² A sa tu vua na kaukauwa kecega ni manumanu sa liu vua, ka vakasaurarataki vuravura me ra cuva vua nai matai ni manumanu, ka sa mavo tu na nona mavoa.

¹³ E vakaraitaka e levu nai vakatakilakila lelevu, e vakalutuka i vuravura na bukawaqa ena matadra na tamata.

¹⁴ A sa temaki ira na tiko e vuravura ena vuku ni cakacaka mana sa kitaka o koya, ena mata ni manumanu, ka tukuna vei ira sa tiko e vuravura, me ra cakava e dua na i vakatakarakara ni manumanu, o koya ka mavoa ena i seleiwau ka sega ni mate.

¹⁵ Sa tu vua na kaukauwa me solia nai cegu ki vua nai vakatakarakara ni manumanu, na i vakatakarakara ni manumanu oqo e rawa ni vosa kaukauwa, ka rawa talega vua me veivakamatei kevaka era sega ni via cuva vua.

¹⁶ E vakasaurarataki ira kecega, na tamata sega vanua kei ira na turaga, o ira sa vutuniyau kei ira na dravudravua, ai taukei kei ira na bobula, me biu e dua nai vakatakilakila ena ligadra i matau se na yadredra,

¹⁷ Me kakua kina ni dua me veivoli, se me volivoli, ka vakavo ga o koya sa tu vua nai vakatakilakila, se na yaca ni manumanu, se nai vakatakilakila ni yacana.

¹⁸ Oqo na vuku, o koya sa tu vua na kila me soqona mada nai vakatakilakila ni manumanu, ni sa vakatakilakila ni dua na tamata: na nonai wiliwili sa ono na drau onosagavulu ka ono.

Noqu rai tiko, ka raica, e dua na Lami sa tucake tu ena Ulunivanua o Saioni, ka ra lewe dua na drau ka vasagavulu ka va na udolu era tucake vata tu, e volai tu ena yadredra na yaca i Tamana.

² Au qai rogoca e dua na domo mai lomalagi, ka sa vaka na rorogo ni kere ni savu, kei na lutu ni kurukuru. Au rogoca talega na nodra domo ni qiri api na kena dau, ena nodra sa vakatagitaka tiko.

³ Era lagasere ka vaka na rorogo ni dua na sere vou ena mata ni tikotiko vakaturaga, vei iratou na va na ka bula, kei ira na qase; e sega ni dua e rawa ni kila na sere o ya, vaka vo ga o ira na lewe dua na drau ka vasagavulu ka va na udolu, ka ra a vakabulai mai vuravura.

⁴ O ira oqo era sega ni bau cala kei na dua na yalewa, ni ra se sega ni tiko vata kei na tagane. Sai ira oqo era dau muria tu ga na Lami ena veivanua e lakova. Ka ra vakabulai mai ena kedra maliwa na wekadra, ka ra i sevu ni bula vua na Kalou kei na Lami.

⁵ Ena gusudra sa sega kina na vosa ni vere, ka sa sega ni dua na cala me kunei vei ira mai na mata ni tikotiko ni Turaga.

⁶ Au qai raica yani ni dua tale na agilosu sa vuka voli ena maliwa lala ni lomalagi, sa tiko vua nai tukutuku vinaka ka Sega ni mudu, me vunautaki vei ira sa tiko e vuravura “ na veimatanitu, na veiyavusa, na duivosavosa, kei na tamata kecega “

⁷ Sa kacivaka tiko mai vakadomoilevu, "Dou rerevaka na Kalou ka vakacautaki Koya, ni sa toro tiko mai na Nona gauna ni veilewai; mo dou dokai Koya sa bulia na lomalagi kei na vuravura, na wasawasa kei na vei waivure kecega."

⁸ Sa taravi koya tale mai e dua na agilosu, ka tukuna, "O Papiloni sa bale sobu, sa bale sobu, na koro levu, ena vuku ni nona vagunuvi ira na veimatanitu ena waini ni cudruvi ni nona dautagane.

⁹ A sa muri rau nai katolu ni agilosu, sa tukuna tiko ena domo levu, Kevaka e dua sa laki cuva vua na manumanu kei na nona i vakatakarakara, ka sa biu mai vua na nona i vakatakilakila ena ligana i matau se na yadrena,

¹⁰ "Ena gunuva o koya na waini ni cudru ni Kalou, sa livi oti tu kina nona bilo ni cudru na Kalou. Ena vakararawataki ena bukawaqa kei na sulifure, ena matadra na agilosu savasava kei na mata ni lami.

¹¹ "Na kubou ni veika rarawa e caka vei ira ena sega ni mudu rawa; ena sega ni dua na gauna me na cegu kina, siga se bogi na rarawa vei ira na cuva kina manumanu kei na vakatakarakara, kei ira talega sa biu tu vei ira na i vakatakilakila ni yacana."

¹² Oqo na nodra vosota na yalosavasava; sai ira oqo era maroroya tikoga na veiyalayalati kei na Kalou kei na vakabauti Jisu.

¹³ Au qai rogoca e dua na domo mai lomalagi ni cavuta mai vei au, "Mo vola: sa kalouvinaka na mate ni ra mate era tuvata kei na Turaga ena gauna oqo." "Io, sa tukuna na Yalo Tabu, ni ra sa vakacegu mai ena nodra cakacaka, ena muri ira ga na nodra i valavala."

¹⁴ Ena noqu rai, ka raica, e dua na o vulavula, e qai dabe toka kina e dua sa vaka na Luve ni Tamata, ka daramaka tiko na i sala koula vakaturaga, e uluna ka taura tiko e ligana na i sele ni tatamusuki sa vagatari vinaka tu.

¹⁵ Ka sa baci dua tale na agilosu e curu mai tuba mai na vale ni soro, ka kacivaka mai vaka domo i levu vua sa dabe toka ena o, ka vaka, "Mo tamusuka yani ena nomu i sele ni tatamusuki moia na tatamusuki moia na tatamusuki ni sa kena gauna oqo vei iko mo tatamusuki, ni sa matua vinaka tu o vuravura."

¹⁶ Sa qai taura na Nona i sele ni tatamusuki o Koya ka dabe tiko ena o, ka tamusuka yani

na vuravura.

¹⁷ Baci dua tale na agilosu e curu mai tuba mai na vale ni Kalou mai lomalagi, sa taura tale tikoga e dua nai sele ni tatamusuki sa gata vinaka sara,

¹⁸ Ka sa dua tale na agilosu e lako mai ena i cabocabo ni soro, na buka waqa e tu vua na kena lewa, ka kacivaka mai vaka domo i levu sara, vei koya sa taura tiko nai sele gata ni tatamusuki, ka tamasuka mai na i soro vua ni vaini kei vuravura, ni sa matua vinaka tu na vaini."

¹⁹ Sa qai taura nona i sele ni tamamusuki na agilosu, ka ia na tamusuki vaini kei vuravura, ni oti sa qai viritaki yani ki na ikeli ni waini levu ni nona cudru na Kalou.

²⁰ A sa butuki nai keli ni waini ena i bili ni koro, a sa lako mai ena i keli ni waini na dra, na kena levu e yacova na wa ena gusu ni ose me dau tarovi kina, me rua na drau na maile.

CHAPTER 15

Au qai raica e dua tale nai vakatakilakila mai lomalagi, e vakadomobula ka veivakakidrowataki: e lewe vitu na agilosu sa taura e vitu na mate ca me sa kenai otioiti, ni sa vakatauca vei ira na Kalou nai otioiti ni Nona cudru.

² E dua na ka e vaka na wasawasa tatalivaliva au raica ni veiwaki vata tu kei na bukawaqa, kei ira na gumatua mai vua na manumanu, kei na kena i vakatakarakara, kei na kenai vakatakilakila kei nai wiliwili ni yacana, era tucake tu ena wasawasa tatalivaliva o ya, ka ra taura tiko na i vakatagi na api, ka Nona na Kalou.

³ Ka ra lagata tiko na sere kei Mosese, na i talai ni Kalou, kei na Nona sere na Lami, ka vaka: "Sa ka levu dina ka veivakurabuitaki na nomuni cakacaka, na Turaga ka Kalou Kaukauwa! E dodonu ka dina na Nomuni valavala, oi kemuni na nodra Tui na yalosavasava!

⁴ O cei me sega ni rerevaki kemuni, na Turaga, me rokovi na yacamuni? Ni kemuni sa yalosavasava. O ira na veimatanitu era na lako mai ka mai cuva e Matamuni, Ni sa qai vakaraitaki mai na Nomuni na ia na veilewai."

⁵ Ni oti yani oqo au qai rai yani, ka raica, Ni sa dolavi mai o lomalagi, ena loma ni vale ni soro me vakaraitaki mai, na ka mena vakayacori.

⁶ Ratou sa qai curu mai oiratou na agilosu e vitu, ka ratou taura tu na mate ca E vitu, e ratou vakaisulu ena lineni vulavula ka savasava, ka vauci tu ena lomaseredratou na i vau koula.

⁷ A sa dua vei iratou na va na ka bula, sa solia vei ratou na agilosu e vitu na bilo koula, sa vakasinaiti tu kina na nona cudru na Kalou, o koya ka bula me sega ni mudu.

⁸ Ena loma ni vale ni soro sa solega tu na o kubou, ni sa vakasinaita tu na loma ni vale na kaukauwa kei na lagilagi ni Kalou, ka sa sega ni rawa ni curumi na vale ni soro, me yacova ni ratou sa vakacavara na agilosu e vitu na mate ca e vitu.

CHAPTER 16

Au a qai rogoca mai na vale ni soro, e dua na domo sa rogolevu dina, ni tukuna mai vei iratou na agilosu e vitu, "Dou lako yani ka sovaraka na bilo ni Nona cudru na Kalou ki vuravura."

² Sa qai lako mai na kena i matai, ka sovaraka na nona bilo ki vuravura, ka sa tauvi ira na tamata na vidikoso ca ka vakasisila, vei ira sa biu tu kina nai vakatakilakila ni manumanu, kei ira na cuva tiko kina kena i vakatakarakara.

- ³ Nai karua ni agilosu sa qai sovaraka na nona bilo kina wasawasa, ka sa vuki kina me dra ni dua na tamata mate; era mate kece kina na ka bula era tu e waitui.
- ⁴ Nai katolu ni agilosu sa qai sovaraka na nona bilo kina veiuciwai kei na veiwaivure; ka ra sa vuki kina me dra.
- ⁵ Au rogoca na domona na agilosu ni veiwai ni tukuna: "O ni sa yalododonu, na Turaga, o koya sa bula e daidai, ka bula ena gauna sa oti, ena bula ena siga ni mataka, na veika kece ogo o ni lewa.
- ⁶ O ira ogo era vakadavea na dra ni tamata yalosavasava kei ira na parofita. O ni qai solia vei ira na dra mera na gunuva ni sa dodonu me yaco vaka kina vei ira."
- ⁷ Au qai rogoca tale e dua mai nai cabocabo ni soro ka vaka, "sa dina, oi kemuni na Turaga sa Kalou Kaukauwa, na Nomuni lewa e yavutaki ena dodonu kei na savasava.
- ⁸ Sa qai taura na nona bilo nai ka va ni agilosu ka sovaraka kina matanisiga, sa soli tu vua na kaukauwa me vakamai ira na tamata ena bukawaqa.
- ⁹ Era sa kama vakaca na tamata ena kaukauwa ni katakata, era sa qai vosa vakacacataka na yaca ni Kalou, ni o koya ga sa lewa na mate ca sa tarai ira tiko; ka ra sega ni bau via veivutuni se ra doka na Kalou.
- ¹⁰ Sa qai taura na i kalima ni agilosu na nona bilo, ka sovaraka yani kina nona i tikotiko na manumanu, ka sa vakabutobutotaki na nona matanitu; e ra kati yamedra ena vuku ni rarawa mosimosi.
- ¹¹ Ka ra vosavakacacataka na Kalou ni lomalagi ena vuku ni nodra kune ka rarawa, era sega ni bau via veivutunitaka na nodra i valavala.
- ¹² Sa qai taura nai ka ono ni agilosu na nona bilo ka sovaraka yani kina uciwai levu na Uferetisi, ka sa maca kina na kena wai, me rawarawa kina vei ira na veitui mai na tokalau mera lakova mai.
- ¹³ Au qai raica e tolu na yalo ni tevoru, e ratou vaka nai rairai ni boto, e ratou sa lako mai ena gusu ni gata levu vakayavana, kei na gusu ni manumanu, kei na gusu talega ni parofita vakailasu.
- ¹⁴ E ratou yalo dina ni tevoru, ka ratou vakaraitaka tiko eso na veivakatakilakila, vei ira na veitui kei vuravura, ka ratou lako wavoki tiko e vuravura, me vakarautaki ira na veimataivalu, kina nona siga ni valu na Kalou Kaukauwa.
- ¹⁵ "Raica, Au na lako mai me vaka na daubutako. Sa kalouvinaka o koya sa vakatawa, ka tokara tiko na nona i sulu ena veivanua e lakova, ni'u na yaco yani vakasauri me vakai sulu tiko, de qai kune ni luvaiwale."
- ¹⁶ E ratou sa vakasoqoni ira vata na veimatanitu, ena dua na vanua ka yacana ena vosa vaka Iperiu, o Amaketoni.
- ¹⁷ Sa qai taura nai kavitu ni agilosu na nona bilo ka sovaraka kina mata ni cagi, sa qai rogo mai e dua na domo mai na vale ni soro mai lomalagi, mai na loma ni tikotiko vakaturaga, ka vaka, "Sa caka oti!"
- ¹⁸ A sa yaco na rorogo tatamosamosa na kurukuru kei na tibi ni livaliva; kei na sasakurekure ni vanua, e se sega vakadua ni dua na uneune levu me yaco e vuravura me vaka na kena ogo.
- ¹⁹ A sa tawasei tolu kina na koro levu, me tolu na tikina, ka ra babale sobu na veikoro levu ni veimatanitu. Sa vakanananutaki tu na koro levu o Papiloni ena mata ni Kalou, me na soli vua na bilo waini ni nona cudru katakata na Kalou.
- ²⁰ Ka sega tale ni qai dua na yatu yanuyanu me laurai, kei na kena sa yali talega na veiulunivanua.

²¹ A sa lulutu mai na uca cevata lelevu me lutuki ira na tamata. Dua na tiki ni uca cevata e vaka na bibi ni dua na tani. Era sa qai vosacataka na Kalou ena vuku ni uca cevata, ni ra sa sega ni taura rawa na kena rarawa mosimosi.

CHAPTER 17

Sa qai lako mai vei au e dua vei iratou na agilosu e vitu ka taura tiko na bilo e vitu, ka mai tukuna, "Mo lako mai, Au na vakaraitaka vei iko na cudruvi ena vakayacori vua na yalewa, sa dautagane sara vakalevu, o koya ka dau tiko ena vei wai kecega.

² "Vei ira kece na tui kei vuravura era ia na veilasami kei koya, o ira na lewe i vuravura e vagunuvi ira mera mateni ena waini ni nona veilasami."

³ Sa qai kauti au o koya ena veiliutaki ni Yalo Tabu kina loma ni veikau. Au a raica ni dua na yalewa e dabe tiko ena dua na manumanu damudamu, ka sa yacana kecega sa yaca ni dauvosavakacaca, na manumanu qo e vitu na uluna ka tini na nona i leu.

⁴ E darama tiko na yalewa e dua nai sulu lokaloka ka mata damudamu buto, ka ukutaki koya ena koula, na veivatu talei kei na mata ni civa, sa taura tiko e ligana na bilo koula sa sinai tu ena veika vakasisila, kei na dukadukali ni nona veibutakoci.

⁵ Ena yadrena e volai kina e dua na yaca ka vaka oqo: NA KA VUNI, PAPILONI NA QAQA, NA TINADRA NA DAUTAGANE KEI NA VEIKA VAKASISILA KEI VURAVURA.

⁶ Au qai raica na yalewa, ni sa mateni ni gunuva na nodra dra na yalododonu, kei na nodra dra na bale mate ena vuku i Jisu. Na veika au raica vua na yalewa, au sa rui kurabui vakalevu kina. Nai Balebale Ni Yalewa Kei Na Manumanu Levu Rerevaki

⁷ Ia sa tukuna vei au na agilosu, "Na cava o sa kurabui kina? Au na vakaraitaka vei iko na ka vuni baleti koya na yalewa kei na manumanu e vodoka tiko, ka vitu na uluna kei na nona i leu e tini.

⁸ "Sai koya oqo na manumanu o sa raica, sa bau dua na ka, ia sa ka walega, ena tauri ka viritaki kina qara sega na botona me na vakararawataki me sega ni mudu. O ira na tiko e vuravura era na kurabui, ni sega ni volai na yacadra ena i Vola ni Bula ka tekivu sara mai na gauna ni vakatekivu, ni ra raica na manumanu era tukuna o koya qo, sa dua na ka, sa bula tiko o koya.

⁹ "Na vakasama ka vuku tiko kina: ni uluna e vitu sai koya na ulunivanua e vitu ka dabeca toka na yalewa oqo.

¹⁰ "E vitu tale tikoga na tui. E lima sa bale oti, e dua se bula tiko, ka dua tale se bera tiko ni basika mai. Na gauna ena yaco mai kina, ena soli ga vua e dua na gauna lekaleka.

¹¹ "Na manumanu e vakacolasau mai, qai mai yali o koya ena kenai kawalu vei iratou, o koya vata kei ratou na lewe vitu ena nodratou i votavota na rarawa sega ni mudu.

¹² "Na tini nai leu o a raica ena tini na tui, na nodratou matanitu e se bera ni duri tiko, ia sa soli tu vei iratou na kaukauwa, me ratou na veiliutaki vata kei na manumanu me dua ga na aua.

¹³ "E ratou na lomavata, me ratou sa solia taucoko ga nodratou kaukauwa, kei na nodratou lewa kece vei koya na manumanu.

¹⁴ "E ratou na vala vata kei na Lami, ena vakamalumalumutaki iratou na Lami, ni sa Turaga vei ira na Turaga o Koya, ka nodra Tui na Tui; o ira na to vata kei Koya, era vakatokai ni o ira na digitaki, ka tamata yalodina."

¹⁵ Sa qai vosa vei au o koya, ka vaka, na veiwai kece o raica tiko, ka dabe toka kina na yalewa dautagane, sai ira oqori na lewe ni vanua, na mata tamata, na veimatanitu, kei na duivosavosa.

- ¹⁶ Kei na tini nai leu o raica vua na manumanu, e ratou na cudruvaka na yalewa dautagane, e ratou na vakamavoataka ka vakama ena bukawaqa.
- ¹⁷ "Ni sa nakita na Kalou vei iratou me ratou cakava me rawati kina na nona i naki, ena nona solia vei ratou na yalo e duavata, me ratou volia kina vua na manumanu na nodratou kaukauwa ni matanitu, me yacova ni sa rawati na Nona i naki na Kalou.
- ¹⁸ "Na yalewa o a raica, sa i koya na koro levu ka lewai ira tu na tui kei vuravura."

CHAPTER 18

- N**i oti yani na veika ogo, au raica tale e dua na agilosu ni lako sobu mai lomalagi, ka sa ka levu na kaukauwa e tu mai vua, sa roboti vuravura na nona i serau.
- ² Ka kacivaka tiko mai vakadomoilevu, ka vaka, "Sa bale o Papiloni na koro levu, sa bale, sa caka me nodra i tikotiko tudei na tevoru, kei na veiyalo ca kecega, era na vaqara talega kina na vei manumanu vuka sega ni savasava kecega.
- ³ O ira na veimatanitu e vuravura, era sa vakasesei ena waini ni nona cudruvi ni veidauci, e vakayacora na cakacaka vakasisila ogo vata kei ira na tui kei vuravura, o ira na dauveivoli ni veiyasai vuravura era sa mai vutuniyau ena nona tiko sautu.
- ⁴ Au qai rogoca e dua tale na domo mai lomalagi ka vaka, "Dou lako tani mai vua oi kemudou na noqu tamata, de qai takavi kemudou mai na nona i valavala ca, me qai tau kina vei kemudou na veika ca me baleti iratou.
- ⁵ "Ni sa yaco sara ga ki lomalagi na nona i valavala ca, ka sa nanuma kina na Kalou na nona caka cala.
- ⁶ "Sa cudruvi o koya me vaka na nomudou cudruvi, ka vakarautaka na veika e caka vua, me vaka nona i valavala; nai valavala ga e kaburaka sa saumi lesu tale vua.
- ⁷ "Nai vakarau e cakava ena nona vakacerecerei koya, ka vakavutuniyautaki koya, nai vakarau vata talega o ya, ena saumi kina vua na veivakatotogani kei na ka rarawa; ni sa tukuna e yalona, "au na tiko ena noqu i tikotiko me vaka na ranadi, au sega ni yada, au sega ni bau kila na cava na rarawa!
- ⁸ "O koya ogo na mate ca ena yacovi koya ga ena dua na siga " o ya na mate, na tagi kei na dausiga. Ena qai vakamai kina bukawaqa, ni sa lewa o Jiova na Kalou Kaukauwa.
- ⁹ O ira na tui kei vuravura era veibutakoci vata, ka ra wasea vata nona vutuniyau, era na rarawa ka tagicaki koya, ni ra sa raica ni sa kuvu cake na kubou ni nona vakamai.
- ¹⁰ Era tucake tu mai vakayawa kei na nodra rere, ena vuku ni veivakatotogani sa vakayacori, era qai tukuna, 'Isa, isa, na koro levu o Papiloni! Na nomu cudruvi e vakayacori ena loma ni dua ga na aua.'
- ¹¹ "O ira na dauveivoli kei vuravura era na tagi ka lolositaki koya, ni sa sega ni qai dua tale me na volivoli vei ira.
- ¹² "Nai yaya ni veivoli na koula, na siliva, na vatu talei, na mata ni civa, na lineni matai lalai ka lokaloka, nai sulu silika kata damudamu buto, nai saluwaki boi talei, na bilo tabua, kei na kau dredre ni kunei, na varasa, na kaukamea kei na vatu lalai veivolavolai;
- ¹³ "Na sinamoni kei na macou, na waiwai boi yawa kei na kau salusalu kecega, na waini kei na waiwai, na witi kei na witi sa saqa oti, na bulumakau kei na sipi, na ose kei na kena qiqi tui, na yago kei na yalo ni tamata.
- ¹⁴ "Na vua ni kau sa gadreva na lomamu sa kau tani mai vei iko, na i yau talei kei na ka makuwaliliva sa yali tani mai vei iko, o na sega ni na qai kunea tale.
- ¹⁵ "O ira na dauveivoli ka ra sa mai vutuniyau ena vukuna, era na tucake ka raica tu mai ena rere na nona vakararawataki, era na tagi ka veitagicaki,

- ¹⁶ "Era na tukuna, 'Isa, isa, na koro levu ena dua na gauna, edau sulumaki koya ena lineni dina ka kulakula mata buto, sa dau vakaiukuuku ena koula na vatu talei kei na mata ni civa!
- ¹⁷ 'Ena loma ga ni dua na aua e vakarusai taucoko kina na ka sa dau domoni kina.' Na kavetani taucoko, o ira na lewe ni waqa, o ira na kaimua ni waqa, kei ira era lako voli e wasawasa mera veivoli, era tucake ka vakasarava tu mai na veika sa yaco.
- ¹⁸ 'Ni ra sa raica na kena kuvu cake na kubou ni nona kama era sa qoqolou, ka vaka, ena cava beka mena vakatautauvatani kei na koro levu oqo?'
- ¹⁹ "Era sa qai kaburaka na kuvu ni qele ki uludra, ka tagi lagalaga vakararawa sara, ena nodra tukuna, Isa, isa na koro levu o ya, era sa mai vutuniyau na dau veisokoyaki ena vuku ni yau e taukena! Ka dua ga na aua na kena vakarusai."
- ²⁰ "Mo dou reki ena vukuna, na lomalagi, kei kemudou na apositolo yalosavasava kei na parofita, baleta ena vukumudou e taralaki ira vaka ca sara ga kina na Kalou!"
- ²¹ Sa qai taura cake e dua na agilosu kaukauwa na vatu loa levu ka viritaka kina wasawasa, ka tukuna, ena talaraki sobu vakaukauwa ki ra, na koro levu o Papiloni me sega ni qai laurai tale.
- ²² Na domo ni dauqiri api, kei ira na dau ni vakatagi, kei na dauvu bitu ni vakatagi, kei na dau ni biukila era na sega ni qai rogoci tale vei iko. Sa sega ni qai dua na matai ni cakacaka me tiko vei iko, se na rorogo ni veivatu lelevu me na rogoci tale vei iko ena dua na gauna.
- ²³ "Sa sega ni qai waqa vei iko na cina ena dua na gauna mo rarama, na domodrau na tagane sa vakawati, kei na yalewa sa vakawati ena sega ni na rogoci tale vei iko. O ira nomu tamata dauvakabisinisi era tamata kilai e vuravura, ena nomu caka mana lasulasu o vakacalai ira kina na veimatanitu e vuravura.
- ²⁴ "E laurai ni tu vei iko na nodra dra na yalosavasava kei ira na parofita, kei ira kecega na vakamatei mai vuravura."

CHAPTER 19

Ni oti na veika oqo, au qai rogoca e dua na rorogo levu na domo ni mamaue nodra na lewe i lomalagi, era cavuta tiko, "Aleluya! Me ia vei Jiova na noda Kalou, na lagilagi na vakarokoroko kei na kaukauwa ni veivakabulai!

² "Ni Nona lewa e dina ka dodonu, ni sa cudruva o Koya me rusa na yalewa ka dautagane ena vuku ni nona vakacacani vuravura ena veibutakoci; ka sa saumi kina vei koya na nodra dra na i talai ni Kalou."

³ Sega ni cegu nodra tukuna tiko, "Aleluya! Sa lako cake tikoga na kuvu ni nona kubou me sega ni mudu rawa!"

⁴ O ira na qase lewe ruasagavulu ka va kei na va na ka bula, era cuva sobu ka vakarokoroko vua na Kalou ena Nona i tikotiko, era tukuna, "Emeni! Aleluya!"

⁵ Sa qai dua na domo e rogo mai ena i tikotiko tabu, ka vaka, "Me vakacaucautaki na noda Kalou, vei kemudou na Nona tamata kei kemudou sa rerevaki Koya, vakatalega kina o ira na cecere kei ira sa lolovira!"

⁶ Au sa rogoca e dua na rorogo, sa rorogo dina ni lewe levu na tamata, sa vaka na rogo ni lutu ni wai mai na savu kei na rogo ni kurukuru, era tukuna, "Aleluya! O Jiova na Kalou Kaukauwa sa vakatulewa tiko!

⁷ "Meda reki ka mai marau vata me soli tikoga Vua me Nona na lagilagi, ni sa na yaco na vakawati ni Lami, na watina yalewa sa vakarautaki koya vinaka tu mai."

- ⁸ Vua na watina yalewa ena daramaka mai nai sulu lineni matailalai, sa savasava ka serau, na lineni matailalai, sai vakaraitaki ni bula dodonu nodra na yalosavasava.
- ⁹ Sa qai tukuna vei au o koya, Vola: "Sa kalouvinaka o ira era sa kacivi ki na vakayakavi ni vakawati ni Lami!" baci vosa tale vei au, me tukuna, "Oqo sara ga na vosa dina ni Kalou."
- ¹⁰ Au sa cuva sobu sara ki yavana ka vakarokoroko vua. Ia sa qai vosa mai vei au, mo kakua ni cakava na ka oqori! Oi au na nomu i tokani, ka dua talega na wekamu ena vuku ni tukutuku vinaka. Mo qarava na Kalou! Na yalo ni parofisai sa dau kacivaka na i tukutuku kei Jisu.
- ¹¹ Ia oqo au sa raici lomalagi ni sa dolavi tu, ka raica e dua na ose vulavula. O Koya e vodo toka e delana sa vakatokai o Yalodina ka Dina, ena Nona lewa dodonu e vakayacora kina Nona vakatulewa kei na vakayacoi valu.
- ¹² Na matana sa vaka na yameyame ni buka, ka daramaka tiko e uluna e levu nai sala vakaturaga. Sa volai tiko na yacana ka sega ni dua me kila, vakavo duadua ga o Koya.
- ¹³ E dara tiko e dua nai ubi balavu ka toni sua oti tu ena dra, ka yacana Na Vosa ni Kalou.
- ¹⁴ O ira na mataivalu mai lomalagi, ka ra daramaka tu na lineni matailalai, e vulavula ka savasava, era yadua na ose vulavula era vodo kina, era sa qai muri Koya tu.
- ¹⁵ Sa lako tiko mai gusuna nai seleiwau gata, ka rawa kina Vua me valuta na veimatanitu. O Koya ena liutaki vuravura ena i titoko kaukamea. Ena vakasavasavataka na i keli waini ni cudru katakata ni Kalou Kaukauwa.
- ¹⁶ E na Nona i ubi balavu kei na sagana, e dua na yaca e volai tiko kina, ka vaka oqo:
NODRA TUI NA TUI KEI NA NODRA TURAGA NA TURAGA
- ¹⁷ E dua na agilosu au raica ni tu ena matanisiga; sa kaci tiko ena domo levu, "Me tukuna vei ira kece na manumanu vuka ka ra vuka tiko e maliwa lala, me ra vakaroro vata mai, ka vakarau mai vakayagataka na nona vakayakavi na Kalou kaukauwa.
- ¹⁸ "Dou na rawa ni mai kania kina na lewedra na tui, kei na lewedra na turaga ni valu, na lewedra na tamata qaqa, na lewe ni ose kei na lewedra na vodo tiko kina, kei na lewedra na tamata kecega, ira na bobula kei nai taukei, lewedra na kaukauwa kei na malumalumu,"
- ¹⁹ Au a raica na manumanu, kei ira na tui kei vuravura, kei na kena mataivalu, ni ra sa duavata mai, mera na valuti Koya ka vodo tiko ena ose, kei na Nona mataivalu.
- ²⁰ E a vesu na manumanu, kei ira na parofita vakailasu ka ra tokona tiko na manumanu ena vei vakatakilakila lasulasu, nona veivakacalai mera cuva kina vakatakarakara, kei na kena volai vei ira na i vakatakilakila ni manumanu. Oi rau ruarua oqo e rau na viritaki sobu bulabula, kina drano sa caudre ena yameyame ni bukawaqa kei na sulifure.
- ²¹ O ira sa vo mai, era na qai mai mate ena i seleiwau ka lako tiko mai ena gusu i Koya, sa vodo tiko ena ose. Era na kana ka mamau ena lewedra na manumanu vuka.

CHAPTER 20

E dua na agilosu au raica ni lako sobu tiko mai lomalagi, sa taura tiko nai dola ni qara sega na botona, kei na dua na senicodo levu.

² A sa taura cake tu na gata levu damudamu vakayavana, oqo na gata sara mai liu, na tevoroga o Setani, sa qai tauri tu vakavesu me dua na udolu na yabaki;

³ Sa qai viritaki sobu kina qara sega na botona, ka sogoti koya kina, sa qai vakabira vua e dua na drega i vakatakilakila, me na kakua ni veivakacalai vei ira na lewe i vuravura me yacova ni oti e dua na udolu na yabaki. Ia ni sa oti na veiyabaki oqo, sa na qai sereki tale

mada mai vakalailai.

⁴ Au raica eso na i tikotiko vakaturaga, era sa dabeca tiko eso me na vakayacori vei ira na veilewai. Au raica na yalodra na vakamatei ena vuku ni vakabauti Jisu kei na vosa ni Kalou, kei na nodra sega ni via cuva kina matakau kei na kenai vakatakarakara, era sega talega ni vakatakilakilataki ena yadredra se ligadra. Era na bula vata ka lewa vata kei Karisito me dua na udolu na yabaki.

⁵ Ia o ira na i vovo ni mate era na sega ni bula tiko me yacova ni sa oti na yabaki e dua na udolu. Sa i koya oqo na i matai ni tucake tale.

⁶ O koya ena oka e nai matai ni tucake tale, ena kalouvinaka ka na vakatokai me ka tabu. Ena sega ni gumatua vei ira na i karua ni mate, ia era na bete ni Kalou kei Karisito, era na lewa vata kei Koya me dua na udolu na yabaki.

⁷ Na gauna me sa vakacavari vinaka kina na yabaki e dua na udolu, ena qai sereki tani mai ena vanua e vesuki tiko kina o Setani.

⁸ Me lako yani kina veimatanitu, ena yasa i vuravura vava me dau lasutaki ira tale, ena laki vakasoqoni Koki kei Mekoki me ratou i to vata ena i valu, ni sa vaka na nuku ni matasawa na kedra i wiliwili.

⁹ Era lakova na raba ni vuravura me rawa ni ra vakavolivolita kina na nodra i tikotiko na yalosavasava, kei na koro sa dau lomani. Ena qai lutu sobu mai lomalagi na bukawaqa ni Kalou me vageavutaki ira.

¹⁰ Na tevoru, o koya ka lasutaki ira ena biu kina drano bukawaqa kei na sulifure, na vanua sa tiko rawa mai kina na manumanu kei ira na parofita vakailasu. Era na vakararawataki tiko kina ena siga kei na bogi me Segani ni mudu.

¹¹ Au a raica e dua nai tikotiko levu vakaturaga ka vulavula kei Koya sa dabe kina, o vuravura kei lomalagi rau sa yali mai kina, ka sega ni qai dua tale na vanua me rau kune kina.

¹² Au raici ira na mate, na turaga kei na tawa vanua ni ra duri tu ena mata ni Kalou, sa qai dolavi eso nai vola. Sa dua tale nai vola sa qai dolavi, oqo nai Vola ni Bula. Na mate era lewai me vaka ga nodra i valavala, nai valavala kece sa volai taucoko tu ena vei i vola.

¹³ O wasawasa sa soli ira mai na mate era a tu kina, o Mate kei Bulu e rau soli ira talega na mate era tiko kina. Era sa lewai yadudua, me vaka na nodra i valavala.

¹⁴ O Mate kei Bulu e rau sa biu ruarua kina drano bukawaqa. Sa i koya oqo nai karua ni mate.

¹⁵ Ni sega ni volai e dua ena i Vola ni Bula, ena nona i votavota ga na drano bukawaqa.

CHAPTER 21

Au a qai raica na lomalagi vou kei na vuravura vou, ni sa yali na i matai ni lomalagi kei na i matai ni vuravura. Sa sega talega ni qai dua na wasawasa me tu kina.

² Oti o ya oi au, o Joni, au a raica na koro tabu, o Jerusalemi vou, sa lako sobu mai me vaka na goneyalewa sa uku ena i ukuuku me lako vua na watina.

³ Au qai rogoca e dua na domo levu mai lomalagi ni tukuna, "Raica, na vale ni Kalou sa tu vei ira na tamata, ena tiko vata kei ira o Koya, o ira era na qai Nona tamata na Kalou vakataki Koya ena dau tiko vata kei ira me nodra Kalou.

⁴ "Na Kalou ena qai tavoya tani na wai ni matadra kecega; sa na sega tale kina na mate se rarawa, se na tagi ena sega talega e kea na mosi, na veika kece edau yaco tu e liu sa oti vakadua."

⁵ Sa qai vosa mai o Koya sa dabe tiko ena i tikotiko vakaturaga, "Raica, Au sa cakava vou

na veika taucoko." Sa qai cavuta mai vei au, "Vola oqo, na vosa kece oqo e dina ka dodonu."

⁶ A sa cavuta vei au, "Sa caka oti! Oi au na Alifa kei na Omeka, na i Vakatekivu ka kena i Vakataotioti. Na vurervure ni wai ni bula, Au na solia walega vei koya sa karamaca dina.

⁷ "O koya sa gumatua sara ena taukena na bula oqo. Oi Au, Au na nona Kalou ka na luvequ talega o koya.

⁸ "Ia o ira na daurere, kei ira na dau vakatitiqa, kei ira na vakasisila, kei ira na daulaba, kei ira na dauveibutakoci, kei ira na dau qaravi tevoru, kei ira na dau cuva kina matakau, kei ira na daulasulasu, o ira sa vaka oqo, era na bala taucoko kina drano sa caudre kina na bukawaqa kei na sulifure, oqo nai karua ni mate."

⁹ Sa qai lako mai vei au e dua vei iratou na agilosu e lewe vitu, ka ratou taura na bilo e vitu sa sinai ena mate ca ena qai muri mai, ka mai tukuna vei au, "Lako mai, me'u vakaraitaka vei iko na goneyalewa me na watina na Lami."

¹⁰ Sa qai kauta cake o koya na yaloqu kina dua na ulunivanua levu ka cecere, sa qai vakaraitaka vei au na koro levu o ya, o Jerusalemi tabu, a sa lako sobu mai lomalagi mai vua na Kalou,

¹¹ Ka sa vakaserautaka tu na i ukuuku ni Kalou. Na rarama e tu kina sa vaka na veivatu talei, me tautauvata kei na vatu jasipa kei na karisitala dina.

¹² Na kena bai sa bau cecere dina, ka tinikarua na kena matamata, e tini karua na agilosu era duri yadua tu ena matamata, na yaca e volai tiko vei ira, na yacadra na yavusa e tinikarua ni Isireli:

¹³ Ena yasa e qara vaka kina tokalau e tolu kina na kena matamata, kina vualiku e tolu na kena matamata, ki na ceva e tolu na kena matamata, kina ra e tolu na kena matamata.

¹⁴ Na bai ni koro oqo e yavutaki ena yavu e tinikarua, na yaca e volai tu ena yavu oqo na yacadratou na nona i apositolo na Lami.

¹⁵ O koya e vosa tiko vei au, e taura tiko e dua na gasau koula, me na vakarautaka kina na balavu ni koro levu oqo, na kena matamata, kei na kena bai.

¹⁶ Na koro oqo na kena balavu kei na kena raraba e rau veiraurau vinaka. Sa qai vakarautaka na loma ni koro ena gasau: ka dua na udolu lima na drau na maile vakarivirivi, na kena balavu na kena raraba, kei na kena cecere.

¹⁷ Sa qai vakarautaka o koya na vavaku ni bai, ka ruanadrau tini ka ono na fute vakababa, oqo nai vakarau e kacivaka mai vei au na agilosu, ni vaka na i vakarau kina tamata.

¹⁸ Na bai e buli ena vatu jasipa; na koro e koula dina sara, vaka na iloilo makere sese.

¹⁹ Na yavu ni bai ni koro e vakaiukuutaki ena veivatu talei kecega: na yavu e conaki ena jasipa, e qai veitarataravi yani me ra veimuri na vatu safairi, na vatu kalisetoni, na vatu emeralita,

²⁰ Na vatu satonikisa, na vatu satiusa, na vatu karisolita, na vatu perili, na vatu topasa, na vatu karisopiraso, na vatu janisi, ka kena i ubi sara i cake me kenai otioti na vatu amecisita, ka kena i katinikarua ni vatu talei.

²¹ Na matamata e tinikarua e mata ni civa dina: dua na matamata, dua na mata ni civa. Na koro oqo na kena gaunisala sa koula dina vaka na iloilo makere sese.

²² Ia e sega sara ga ni dua na vale ni lotu me'u bau raica kina, ni o Koya sara ga na Turaga ka Kalou Kaukauwa kei na Lami, sa qaravi sara tu ga ni veirai ena matanavotu.

²³ Na koro oqo sa sega ni yaga me cila kina na matanisiga se vula, ni sa serauna tu nai serau ni Kalou na Lami sa kena rarama.

²⁴ O ira na lewe ni veimatanitu era sa vakabulai mai, era na lako voli ena kena rarama, na nodra i ukuuku kei na nodra ka dokai na veitui kei vuravura, era na mai tauca kece ena

koro oqo.

²⁵ Na kena matamata ena dola tu ga ena veisiga (na koro oqo e sega kina na bogi)

²⁶ Ena kau mai me biu taucoko ena koro oqo, na i ukuuku kei na ka dokai ni vei matanitu.

²⁷ Ia sa dredre sara me curu kina e dua sa dukadukali, se dua sa dau vakasisila se na lasulasu, ia o ira ga sa volai tu na yacadra ena i Vola ni Bula nona na Lami.

CHAPTER 22

Sa qai vakaraitaka mai vei au o koya, na uciwai ni bula sa savasava ka makare dina, me vaka na karisitala, sa drodro tiko mai ena i tikotiko ni Kalou kei na Lami.

² Ena kena loma donu kei na bati ni uciwai ruarua e duri tu kina na kau ni bula, ka dau vuataka tiko e tinikarua na vuana, ena vei vula edau vuataka tiko e duidui na vuana. Na drau ni vunika oqo sa medra wai ni bula na veivanua kecega.

³ E kea sa na vakaotivi vakadua na cudruvi, ni sa tu sara ga kina nai tikotiko tabu ni Kalou kei na Lami, o ira na Nona tamata era sa vakayacora tu ga na vei qaravi vua na Kalou.

⁴ Ni ra sa vei qaravi tu era sa veirai sara tu ga kei Koya ena matanavotu, ka sa volai tale tu ga e yadredra na yacana.

⁵ E sega kina na bogi: na rarama ni matanisiga kei na rarama ni cina e sega talega ni yaga kina, ni sa vakararamataka tu na rarama ni Kalou o Jiova. Era sa na bula vata ka lewa vata me sega ni mudu.

⁶ Sa qai cavuta vei au o koya, "Na vosa oqo e dina ka dodonu." O Jiova na nodra Kalou na parofita tabu, sa tala mai na Nona agilosu me vakatakila vei ira Nona i talai; na veika sa vakarau yaco.

⁷ "Raica, na Noqu lako mai ena yaco vakatotolo! Sa kalouvinaka o koya e taura dei tiko na vosa ni parofisai ena i vola oqo."

⁸ Oi au o Joni, au a raica ka rogoca dina na veika oqo. Ni'u sa raica ka rogoca, au tekiduru ka cuva sobu vua na agilosu sa vakaraitaka vei au na veika oqo.

⁹ Sa qai tukuna vei au o koya, "Mo kakua ni cakava vei au nai tovo oqori. Ni daru i talai ruarua, kei ira talega na nodrau i tokani na parofita, kei ira talega na tudei tu ena vosa sa volai ena i vola oqo. Vakarokoroko ga vua na Kalou."

¹⁰ E tukuna vei au, "Mo kakua ni se tei dregata mada na vosa ni parofisai ena i vola oqo, ni sa voleka na kena gauna.

¹¹ "O koya sa sega ni dodonu, me sega ni dodonu tikoga; O koya sa dukadukali, me sa dukadukali tikoga; O koya sa dodonu, me dodonu tikoga; O koya sa ka tabu, me sa ka tabu tikoga."

¹² "Ka raica, ena totolo ka sega ni bera Noqu lako yani, sa tu oqo vei Au na kemudou i sau Me'u na solia vei kemudou, me vaka na dina ni nomudou cakacaka.

¹³ "Oi Au na Alifa kei na Omeka, nai Vakatekivu kei na i Vakataotioti, o Koya sa liu ka sa muri talega."

¹⁴ Sa kalouvinaka o koya sa talairawarawa kina Nona i vakaro, ni sa tu kina vua na dodonu me taukena na kau ni bula, ka rawa talega vua me curuma doudou na matamata kina loma ni koro.

¹⁵ Ia o ira ga na koli era dau tu e tuba, kei ira na dau vakatevoro kei ira na dauveibutakoci, na dau laba kei ira na qaravi matakau, kei ira era marautaka tiko na bula ni lasulasu.

¹⁶ "Oi Au, o Jisu, sa tala yani na Noqu agilosu me vakadinadinataka na veika oqo kina vei soqosoqo lotu. Oi Au na Wakatu kei na Coke mai na kawa i Tevita, ka kalokalo i volasiga

sa serau tu."

17 Sa qai tukuna na Yalo Tabu kei na yalewa sa vakawati, "Lako mai!" o koya e rogoca me tukuna, "Lako mai!" Ia o koya ga sa karamaca dina me lako mai. Kei koya sa tu vua na yalo ni gagadre, me mai gunuva na kena levu ga ni wai ni bula e rawa ni gunuva.

18 Au sa vakadinadinataka vei ira kecega era rogoca na vosa ni parofisai ka tu ena i vola qo: kevaka ena dua e vakaikuritaka, ena qai vakuria vua na Kalou na mate ca era volai tu ena i vola oqo.

19 Kevaka e dua mena kauta tani na dina ni vosa mai na vosa ni parofisai ka tu ena i vola oqo, na Kalou ena bokoca tani na yacana mai nai Vola ni Bula, ena sega ni dua na nona tikina mai na koro tabu, ena sega talega ni taukena na veiyau talei.

20 Sa tukuna o Koya sa vakadinadinataka na veika oqo, "Au na lako vakatotolo dina mai. "Emeni. Io, Turaga Jisu, ni lako mai!

21 Na yalololoma ni noda Turaga o Jisu Karisito me nomudou vata kecega. Emeni.

For other languages please go to **www.wordproject.org**